

СТАНОВИЩЕ

относно дисертационен труд на ст. преп. Теодор Иванов Лихов
за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”
Национална художествена академия,
Факултет за приложни изкуства,
катедра „Рекламен дизайн”

тема:

„ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ И КАТЕГОРИИ В ГРАФИЧНИЯ ДИЗАЙН ОТ НАЧАЛОТО НА 20 ВЕК ДО ДНЕС”

Български и европейски рекламни практики

В представения за рецензиране труд, е направен цялостен преглед на технологичната еволюция, дигиталните нововъведения и тяхното отражение върху съвременния графичен дизайн. Считам, че по същество, темата е изключително интересна, защото е тясно свързана с актуалните специфики в проектирането, стила, естетиката и функционалността на този вид художествена дейност. Съвременните изисквания към уменията на графичния дизайнер, както и факта, че студентите от специалност „Рекламен дизайн” получават сериозна подготовка в тази посока, предопределиха темата на дисертацията. Тя получи одобрението на катедрата и факултетния съвет. В качеството си на научен ръководител, съм имал възможността да следя от близо работата на докторанта и не мога да не отбележа, проявените усърдие, сериозност и систематичност в процеса на работа.

Структурата на дисертацията следва логиката на изследването. Теоретичната част е разгърната на 169 страници. Включва увод, изложение в 4 глави, заключение и библиография на използваната литература. Разработени са приложение с интервюта, проведени в процеса на изследване, като и приложение с илюстративен материал, включващо над 450 изображения. Общия обем на текстовата част е 198 страници.

Уводът въвежда в проблематиката. В него са изяснени целите, задачите, методите, както и теоретичната рамка на дисертацията. Ясно е формулирана главната цел:

- хронологически да се проследи как техническите и технологичните промени повлияват методологията в професионалната практика от началото на 20 век до днес;
- да се анализират основните композиционни категории и принципи на образния език в практиката на съвременния графичен дизайнер;
- да се изследват промените в развитието на рекламния образ в европейски и български контекст, като се предложат адаптивни подходи за различни типове рекламни продукти.

- да се определи ролята на нетрадиционните рекламни носители за представянето на актуалните рекламни образи;
- да се изследва приложението на цялостния подход при дизайна на интегрирани рекламни кампании.
- да очертае бъдещи тенденции в професионалната практика на художника - графичен дизайнер и да докаже обществената значимост на дизайн-процеса като инструмент за постигане на социална промяна.

Задачите на труда са в съответствие с целта:

- Да издири, събере и систематизира фактите, които доказват историческата обусловеност, художествено-стиловата връзка и технологичната интегрираност на промените в образния графичен език на рекламата в България. Да направи сравнителен анализ с други европейски практики, илюстрирани с подходящи примери;
- Да се разгледа, анализира и позиционира методологически основните композиционни и изобразителни категории в графичния дизайн;
- Да се изследва връзката между графичния образен език и технологиите за тиражиране. Да извърши проучване на актуалните технологии за възпроизвеждане в рекламата и да проследи трансформациите в образния език, които те провокират;
- Да докаже, че цялостният подход е основен метод за целия дизайн-процес;
- Чрез присъщите за рекламните практики употреби на новите технологии, да се докаже, че професията на рекламния дизайнер винаги е била в творческия авангард на обществото, а дизайн-процесът като средство за социална промяна е сто процента обществена необходимост.

Първа глава е озаглавена "Еволюционни промени в технологиите за тиражиране в контекста на графичния дизайн". Започвайки със схематично изброяване на исторически факти, предопределили появата и развитието на печатните технологии, докторанта прави обстоен преглед на всяка една от тях. В детайлния анализ на спецификите им, той демонстрира задълбочени познания, стигащи до енциклопедичност. И тук бих отбелязал, че не на всякъде се изяснява обвързаността им с дизайн-процеса и влиянието върху образния графичен език, нещо което той заявява.

Във втора глава, озаглавена "Основни композиционни категории и инструменти в образната лексика на съвременния графичен дизайн", авторът прави анализ на присъщия за графичната практика инструментариум. Обстойно разглежда композиционни категории като: симетрия и асиметрия, баланс и ритъм, пропорционалност и хармония, златното сечение, оптични илюзии и др. Отделя подобаващо внимание на основни елементи в образния език като: точка, линия, равнина, цвят и не на последно място, ролята на шрифта -

типографията като изразно средство. За тази глава мога да обобща, че в теоретичен план, Лихов се е представил отлично. Също така считам, че в подкрепа на теоретичните съждения, би било добре да бъдат анализирани конкретни примери, които по-ясно да онагледят разглежданите въпроси.

Трета глава - "Социокултурните промени в контекста и отражението им върху съдържанието на графичното съобщение", се явява продължение на историческите и социални предпоставки, проследени в първа глава и изследването на образните категории от втора. Но най-вече представлява, една сложна амалгама от анализи, проследяващи взаимовръзките между психологията и различните подходи в рекламната практика, прийомоте, които те генерират и чрез които оказват влияние на художествения образ. В главата се съдържат обобщения по темата, извлечени от анкети с утвърдени български автори, представители на няколко поколения.

Четвърта глава е озаглавена "За цялостния подход в рекламния дизайн и фази при дизайн-процеса. Дизайнерското мислене като уникален художествено-творчески процес." В тази част от дисертацията, обстойно са разгледани христоматийните етапи в процеса на проектиране. От методологическа гледна точка това е оправдано и необходимо. Очертани са актуални тенденции при графичния дизайн в рекламата. Също така, докторанта систематизира професионални изводи и препоръки на водещи автори, чрез които извежда тезата (цитирам): "за цялостния подход в рекламния дизайн като единствен работещ принцип в добрите професионални практики". Налага се да отбележа, че в контекста на темата разглеждана в дисертацията, остава неизяснена връзката между рекламния дизайн, с неговите основни и типични форми на изява и графичния дизайн. Абстрахирайки се от този пропуск, считам че докторанта се справил много добре с извеждането на своите тези.

Уважаеми членове на научното жури, видно е, че е извършена сериозна събирателска работа. Материалът е прецизно систематизиран и изследван. Считам, че трудът е добре структуриран, с точно поставени цели, ясно очертани граници и използвани методи. Извършените проучвания изцяло подкрепят целите на кандидата, за теоретично изясняване етапите на технологичната еволюция и нейното влияние върху дейността на графичния дизайнер. Като логичен завършек, в заключителната част на дисертацията, докторанта ясно и точно обобщава изводите, а с това и научните приноси на своето изследване. Не на последно място е важно да се отбележи, че Лихов е събрал изключително интересен и богат визуален материал, чрез който подкрепя теоретичната си разработка. Съдържанието на автореферата напълно отговаря на съдържанието на дисертацията. Всички качества и безспорните приноси на труда, ми дават основание, напълно убедено, да дам своята положителна оценка.

Предлагам на уважаемото Научно жури да гласува ЗА присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР.

С уважение:

/доц. Мирослав Богданов/

София
24 октомври 2017г.